

Sara Furenhed
Rådgivningsenheten Söder
036-15 85 15
sara.furenhed@jordbruksverket.se

Allmänkemikalier 2021

I nuläget har 21 allmänkemikalier ett icke-tidsbegränsat godkännande av EU-kommissionen. För att bli godkända som allmänkemikalier får ämnena inte ha några farliga egenskaper eller medföra skadliga effekter för användare eller miljö. Allmänkemikalier får inte marknadsföras som växtskyddsmedel. Användare ska inte behöva använda särskild skyddsutrustning, men försiktighet kan vara på sin plats vid hantering av till exempel natriumbikarbonat och kalciumhydroxid. De flesta av allmänkemikalierna har inte ingått i försök eller blivit effektivitetsutvärderade, vilket betyder att deras effekt är oklar. Kontrollera gärna effekten på ett mindre antal plantor innan du behandlar större areal. De allmänkemikalier som är tillåtna i ekologisk produktion ska vara godkända både som livsmedel och vara av vegetabiliskt eller animaliskt ursprung (alternativt upptagna i bilaga 2 i Nationella Riktlinjer för ekologisk produktion). Vilka som är tillåtna i ekologisk produktion framgår av kommentarsfältet. Listan uppdateras årligen. För att hitta besluten över allmänkemikalierna gå till <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=search.as>, och välj Basic substances under Type.

Linköping, februari 2021

Sara Furenhed

Allmänkemikalie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
Diammoniumfosfat Tillåtet i ekologisk odling	Mot körsbärsfluga	40 g/L	–	6–8 veckor		Massfångst i fällor upp till 100 fällor/ha. Enkla fällor kan du tillverka av 1-2 liters plastflaskor. Borra 4-6 hål vid flaskhalsen med diameter ca 5 mm, eller gör hål med ett glödgat gem. Fyll fällan till ¾ med diammoniumfosfatlösningen. Häng fällan på den skuggiga sidan av trädet.
Fruktos Tillåtet i ekologisk odling	Mot skadegörare som borrar sig in i frukt likt äpplevecklaren	60-100 g/ha	5–7	21	BBCH 6–65 Från knoppsprickning t.o.m. full blom	Lös upp i kallt vatten precis före sprutning. Spruta tidigt på morgonen.
Kalciumhydroxid, släckt kalk Tillåtet i ekologisk odling	Mot fruktträdskräfta och andra sjukdomar i kärn- och stenfrukt	63–104 L /ha (24 % stamprodukt)	2–7	5–14	Från bladfall till slutet av december	Sprutning eller pensling direkt på sår på stammen.
Kitosanhydroklorid Använd 100 % kitosanhydroklorid, till exempel Chitoplant Tillåtet i ekologisk odling	Mot svamp- och bakterieangrepp i frukt och bär på friland och i växthus Mot svamp- och bakterieangrepp i kryddor på friland och i växthus	0,1–0,8 kg/ha 0,1–0,4 kg/ha	4–8	14	Från ett utvecklat blad till avslutad blomning	Växtstärkande mot svampsjukdomar och bakterier.

[Skriv här]

Allmånkemikalie	Anvåndsomsråde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingskala)	Kommentar
-----------------	----------------	-----	-----------------------------	--	---	-----------

Kitosanhydroklorid Använd 100 % kitosanhydroklorid, till exempel Chitoplant Tillåtet i ekologisk odling	Mot svampsjukdomar i spannmål				DC 11–59 Från ett utvecklat blad fram till blomning	
	Mot svampangrepp i potatisodling genom betning av utsåde	0,5–1,0 kg/1000 L vatten	1	–	Spruta eller doppa sättpotatis i lösning före sättning. Spruta eller doppa utsåde i lösning	Utsådesbehandling.
	Mot utsådesburna svampsjukdomar i spannmål					
	Mot svampangrepp i sockerbetsodling genom betning av utsåde	0,5–2,0 kg/1000 L vatten			Spruta eller doppa frö i lösning före sådd.	
Komjök Tillåtet i ekologisk produktion	Mot mjöldagg i vin	10–120 L/ha	3–6	6–8	BBCH 07–57 Från 1:a skottet till och med blomning	
	Mot mjöldagg i pumpa	200 L/ha	3–4	7–12	BBCH 01–06 Från bladutspring till blomning	Behandla inte i närvaro av frukt.
	Mot mjöldagg i gurka och zucchini	50–150 L/ha	3–4	7	BBCH 19–49 Från 3 veckor efter sådd (9:e bladet utvecklat på huvudstammen) till synliga sidoskott	
	Mot mjöldagg i gerbera	80–160 L/ha	3–4	7	BBCH 51–69 Före och under blomning	
	Mot mjöldagg i sojaböna	180–270 L/ha	3–4	7	BBCH 19–49	Behandla på blad
	Mot virus som överförs mekaniskt så som tobacco mosaic virus (TMV), tomato mosaic virus ToMV), pepper mild mottle virus (PMMV), cucumber green mottle mosaic virus (CGMMV)					Före eller efter varje plantkontakt
Lecitin Tillåtet i ekologisk odling	Mot mjöldagg i äpple och krussjuka i persika	0,375–0,75 kg/ha	3–12	5 Karens 5	BBCH 3–79 Från bladknopps- svällning till att frukten har nått 90 % storlek	
	Mot mjöldagg i krusbär	1–2 kg/ha	2–4		BBCH 10–85 Från knoppsprickning till första bären har sorttypisk färg	

[Skriv här]

Allmänkemie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
-------------	-------------------	-----	-----------------------------	--	--	-----------

Lecitin Tillåtet i ekologisk odling	Mot mjöldagg i jordgubbar och hallon	0,6–1,0 kg/ha	3–12	5	BBCH 10–89 Från hjärtbladen är fullt utvecklade till och med skörd		
	Mot mjöldagg i vin	0,075–0,225 kg/ha		5 Karens 30	BBCH 11–85 Från första bladparet är helt utvecklat till att druvorna är halvmogna		
	Mot mjöldagg i grönsaker, t.ex. gurka, på friland och i växthus	1,5–2,25 kg/ha	2–6	5 Karens 5	BBCH 10–89 Från hjärtbladen är fullt utvecklade till och med skörd		
	Mot mjöldagg i sallat på friland och i växthus		2	7 Karens 5			
	Mot mjöldagg i vintersallat på friland och i växthus		1	– Karens 5			
	Mot potatisbladmögel i tomat på friland och i växthus		2–6	7 Karens 5			
	Mot mjöldagg i endive på friland och i växthus			7 Karens 5			
	Mot mjöldagg i morot	2 kg/ha	4	14	BBCH 19–90 Från 9 eller fler blad till skörd		
	Mot mjöldagg och andra svampsjukdomar i prydnadsväxter, speciellt rosor, på friland och i växthus	0,075–0,225 kg/ha		3–12 Karens 5	BBCH 10–89 Från hjärtbladen är fullt utvecklade till och med skörd		
Lökolja <i>Allium cepa</i> Endast alternativ 1 tillåtet i ekologisk odling	Mot morotsfluga i morot, rotselleri, palsternacka, rotpersilja	4–8 dispenserar/ha		1	Kort efter uppkomst eller plantering	Använd glas- eller plastcylindrar med hål upptill. Granulerna hjälper till att sprida ångorna från lökoljan. Två alternativ: 1. Häll 20 ml lökolja i varje cylinder 2. Lägg 4,4 g lökolja och fyll till 30 g med ethylene-vinylacetate granuler.	
	Natriumbikarbonat , natrium--vätekarbonat Tillåtet i ekologisk odling	Mot mjöldagg i grönsaker, bär samt prydnadsväxter på friland och i växthus	2,0–5,0 kg/ha Max 1% koncentration	1–8	10 Karens 1	BBCH 12–89 Från det andra bladet till skördemognad	Provspruta på ett mindre antal plantor före användning och notera effekten.
Mot vinmjöldagg i vin		2,5–5 kg/ha Max 2% koncentration					
Mot skorv i äpple		2,5–5 kg/ha Max 1% koncentration					BBCH 10–85 Från musöron till första frukt med sorttypisk färg

[Skriv här]

Allmänkemiealie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
-----------------	-------------------	-----	-----------------------------	--	--	-----------

Natrium- bikarbonat, natrium-- vätekarbonat	Mot levermossa i krukväxtproduktion	122 kg/ha	1	–	–	Prova först att strö ut pulvret på ett mindre antal krukor och kontrollera effekten, för att undvika fytotoxicitet.
Tillåtet i ekologisk odling						
Natriumklorid	Mot mjöldagg i vin	1,2–4,0 kg/ha	1–2	Karens 30	BBCH 10–57 Från grön spets till första kronbladen synliga i knopp	Natriumklorid används som punktbehandling vid tidig upptäckt av svampsjukdom.
	Mot svampsjukdomar (<i>Cladobotryum</i> , <i>Lecanicillium</i> , <i>Mycogonome</i>) på trädgårdschampinjön	80–100 g/ha	1	-	Vid begynnande angrepp inte tidigare än 16 dagar från kulturtidens början	
	Mot vinskottvecklare, Lobesia botrana	1,2 kg/ha	1–3	Beror på äggstadiet Karens 30	1:a generationen sent april–maj (BBCH 55–57), 2:a generationen juli (BBCH 75–77) 3:e generationen september (BBCH 83–91)	Insekten ännu inte påträffad i Sverige.
Nässla <i>Urtica</i> spp	Mot persikbladlus, ullus, blodlus, rosenbladlus, diverse bladlöss i kärn- och stenfrukt, valnöt, röda vinbär, fläder och spirea	För dosering se appendix II för <i>Urtica</i> spp. i EU Pesticides database	1–5	Min. 7 dagar, vanligtvis 15 dagar Karens 7	Till BBCH 87 Från vår till skördeklar frukt	Nässelextrakt: Låt nässlor (unga skott som ej satt frö, färska eller torkade) ligga i blöt i 24 timmar vid 20°C. Använd 75 g/L av färska nässlor eller 15 g/L av torkade nässlor. Rör om dagligen. Filtrera och späd 5 ggr med färskt vatten. Kontrollera att pH är 6-6,5. Förebyggande behandling är ineffektiv.
Tillåtet i ekologisk odling.						
	Mot äpplevecklare i äpple och päron		3	15 Karens 7	Mot ägg eller larver enligt prognos	
	Mot blom-och grentorka på äpple, plommon och persika		1–6	7–15 Karens 7	Från vår till BBCH 87 (skördeklar frukt)	
	Mot vinbladmögel i vin				Från vår till BBCH 89 (skördeklar färg)	
	Mot växthusspinnkvalster i vin			7–21 Karens 7		
	Mot bönbladlus och växthusspinnkvalster i bönor		1–5		Till BBCH 89 Från vår till skördeklar böna	
	Mot bladlöss i sallat och kålväxter			7–15 Karens 7	Från vår till BBCH 19 (9 eller fler blad har vecklat ut sig)	
	Mot bladlöss i rosor och <i>Spirea</i> sp.				Vår–sommar	

[Skriv här]

Allmänkemie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
-------------	-------------------	-----	-----------------------------	--	--	-----------

Nässla <i>Urtica</i> spp forts. Tillåtet i ekologisk odling.	Mot randig jordloppa i kål		1–6		Från vår till BBCH 49 (fullt utvecklad bladmassa)	
	Mot kålmal i kål					
	Mot svartfläcksjuka i kålväxter					
	Mot potatisbladmögel i potatis				Från vår till BBCH 49 (till och med knöttillväxt)	
	Mot persikbladlus i potatis					
	Mot mjöldagg, förökningsvampar och rotsjukdomar i frilands- och växthusgurka	För dosering se appendix II för <i>Urtica</i> spp. i EU Pesticides database	1–6	7–15 Karens 7	Till BBCH 89 Från vår till skördeklar färg	
Senapsfröpulver Tillåtet i ekologisk odling.	Mot stinksot i vete	1,5 kg senapsfrö- pulver till 100 kg utsäde	1	–	Utsädes- behandling före sådd	Mixa 1,5 kg senapsfröpulver med 4,5 L vatten. Behandla 100 kg utsäde med blandningen.
Solrosolja Tillåtet i ekologisk odling	Mot mjöldagg i tomat på friland	0,5–5 L/ha	2–4	8 Karens 2	BBCH 32–37 och BBCH 61–71 Från och med andra internoden t.o.m. sjunde internoden på huvudstammen samt från första blomman på första klasen t.o.m. första frukten på första klasen har nått full storlek	Undvik att behandla under blomning.
Sukros Tillåtet i ekologisk odling	Mot skadegörare som borrar sig in i frukt likt äpplevecklaren	60–100 g/ha	7–10	15	BBCH 6–89 Från första knoppsprickning t.o.m. full blom	Spruta på bladverket tidigt på morgonen.
	Mot majsmott	20 g/ha	3–4	15	BBCH 12–51 Från 2 utvecklade blad t.o.m. att hanblomman synlig i toppen av plantan	
	Mot vinmjöldagg	10–20 g/ha	Upp till 12	7	BBCH 10–57 Från 1:a skottet till klasen sluter sig	

[Skriv här]

Allmänkemiealie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
-----------------	-------------------	-----	-----------------------------	--	--	-----------

Sälg, vide eller pilbark, <i>Salix</i> spp. Tillåtet i ekologisk odling	Mot krussjuka i persika	500–1000 L/ha växtextrakt, enligt recept under kommentarer	2–6	7	BBCH 10–57 Från grön spets till första kronbladen synliga i knopp	Växtextrakt gör du på följande sätt: 200 g salix-bark får sjuda i 80°C under lock i ett rostfritt kärl i 30 liter vatten i 2 h. När dekokten har svalnat, sila genom ett rostfritt filter och späd 3 gånger med vatten. Koncentrationen i lösningen som ska sprutas på grödan är då 2,22 g/L. Justera pH till 6,2. Ska användas inom 24 h efter beredning. Bäst effekt vid varmt och mulet väder, ej över 25 °C.
	Mot skorv och mjöldagg i äpple				BBCH 53–67 Från grön spets t.o.m. majoriteten av kronbladen fallit	
	Mot vinbladmögel och vinmjöldagg i vin	100–300 L växtextrakt /ha, enligt recept			BBCH 10–57 Från ett utvecklat blad till blom	
Talk E553b	Mot skadeinsekter som bladloppor, fruktträds-spinnkvalster, <i>Drosophila suzuki</i> i fruktodling	Första behandling: 21,25 kg/ha Efterföljande: 17 kg/ha	2–5	3–4 veckor	Från BBCH 41	Sprutvätskan ska tillredas omedelbart innan och hållas under kontinuerlig omrörning under sprutningen.
	Mot svampsjukdomar som skorv och mjöldagg i fruktodling	12,75 kg/ha	3–5	2–3 veckor		
	Mot svampsjukdomar i vin	12,75 kg/ha	2–5	3–4 veckor	Från BBCH 20	
Träkolslera (Aktivt kol med bentonitlera)	Mot ESCA (Black Measles) i vin	500 kg/ha	1 gång/ 3 år	–	–	ESCA är en svampsjukdom, ännu inte påträffad i Sverige.
Vassle Tillåtet i ekologisk odling	Mot mjöldagg i gurka och squash, i växthus	6–30 L/ha eller 0,036–0,24 kg/ha Koncentration 60–80 g/L	3–5	7	BBCH 19–49 Från 9 utvecklade blad till strax innan första blomknoppen synlig	Använd vassle snarast och lagra den inte i metallbehållare. Vassle finns att köpa som pulver. Spruta på bladverket i solljus för bästa effekt.
Vinäger Tillåtet i ekologisk odling	Mot svampangrepp i moröt, tomat, chilipeppar och kål genom betning av utsäde	1/1-lösning med vinäger/vatten	1	–	Höst till vår	Blötlägg fröet strax före sådd.
	Mot stinksot i vete genom betning av utsäde		1		Höst	
	Mot strimsjuka i korn genom betning av utsäde		1			

[Skriv här]

Allmänkemie	Användningsområde	Dos	Antal behandlings- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
-------------	-------------------	-----	----------------------------------	--	--	-----------

Vinäger Tillåtet i ekologisk odling	Fruktträd, bärbuskar, prydnadsträd, prydnadsbuskar	Lösning med förhållandet 50 ml vinäger till 1 L vatten	1 behandling g/ träd eller buske		–	För desinficering av redskap före beskärning.	
Väteperoxid	Mot jordbakterien <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>vitiens</i> i sallat	Lösning med konc. 10-15 g/L	1		Före sådd	Blötlägg utsädet i lösningen 5-15 minuter före sådd.	
	Mot förökningsvampar i prydnadsväxter (snittblommor till exempel zinnia, krukväxter och utplanteringsväxter)	Lösning med konc. 25-49 g/L	1		Före sådd		
	Mot jordbakterier i tomat	Lösning med konc. 15-30 g/L	–		Före användning av beskärningsverktyg	För desinficering av beskärningsverktyg. Vänta 30 sekunder innan du börjar använda redskapen.	
Åkerfräken <i>Equisetum arvense</i> L. Tillåtet i ekologisk odling	Mot skorv och mjöldagg i äpple och mot krussjuka i persika	500–1000 L/ha växtextrakt 1, enligt recept under kommentarer	2–6	7	BBCH 53–67 Från blomknoppssprickning t.o.m. avslutad blomning	Växtextrakt 1: Blötlägg 200 g torkade åkerfräkenstjälkar (använd åkerfräken och inte kärrfräken, <i>Equisetum palustris</i> L.) i 10 liter vatten i 30 minuter och koka sedan i 45 minuter. Justera pH i kokvattnet till 6,5. När dekokten har svalnat, sila den genom ett fint såll och späd med vatten till 100 liter. Lösningen har då en ungefärlig koncentration på 2 g/L (200 g i 100 liter vatten). Använd inom 24 h för att undvika mikrobiell tillväxt.	
	Mot mjöldagg i vin	100–300 L/ha växtextrakt 1, enligt recept under kommentarer			BBCH 10–57 Från ett utvecklat blad till strax före blom	När dekokten har svalnat, sila den genom ett fint såll och späd med vatten till 100 liter. Lösningen har då en ungefärlig koncentration på 2 g/L (200 g i 100 liter vatten). Använd inom 24 h för att undvika mikrobiell tillväxt.	
	Mot mjöldagg och rotsjukdomar i gurka i växthus	300 L/ha växtextrakt 1, enligt recept under kommentarer	2	3–4 Karens 15	BBCH 19–49 Från 9 utvecklade blad till strax före synlig blomknopp	Du kan också använda marktäckning: Blanda 9,0 kg torkad åkerfräken med 100 kg mulch och lägg under plantorna - maxdos per hektar vid en behandling/år	
	Mot torrfläcksjuka och bladfläcksjuka i tomat på friland				14 Karens 15	BBCH 51–59 Från första synliga blomklase till den första blomknoppen på klase 9 har sträckt ut sig	
	Mot potatisbladmögel och torrfläcksjuka i potatis	300 L/ha växtextrakt 2, enligt recept under kommentarer	4–8	7–15	BBCH 1–9 Från sättning till skott bryter markytan	Växtextrakt 2: Blötlägg 225 g torkade åkerfräkenstjälkar (använd åkerfräken och inte kärrfräken, <i>Equisetum palustris</i> L.) i 10 liter vatten i 30 minuter och koka sedan i 45 minuter. Justera pH i kokvattnet till 6,5. När dekokten har svalnat, sila den genom ett fint såll och späd	

[Skriv här]

Allmänkemie	Användningsområde	Dos	Antal behand- lingar /år	Behandlings- intervall och karens (dagar)	Rekommenderad behandlings- tidpunkt (BBCH anger internationell utvecklingsskala)	Kommentar
-------------	-------------------	-----	-----------------------------	--	--	-----------

Åkerfräken <i>Equisetum arvense</i> L. Tillåtet i ekologisk odling	Mot gråmögel, mjöldagg och andra svampsjukdomar i jordgubbar och hallon		4–8	5–14	BBCH 01–89 Från ett utvecklat blad till strax före blom	med vatten till 100 liter. Lösningen har då en ungefärlig koncentration på 2,25 g/L (225 g i 100 liter vatten). Använd inom 24 h för att undvika mikrobiell tillväxt.
	Mot mjöldagg rost och andra sjukdomar i prydnadsprunus, på friland och i växthus	9,0 kg torkad åkerfräken till 100 kg mulch/ha	1	–	–	För marktäckning: Blanda 9,0 kg torkad åkerfräken med 100 kg mulch och lägg under plantorna - maxdos per hektar vid en behandling/år.
Öl Tillåtet i ekologisk odling	Mot sniglar och snäckor	Outspädd	1–5		Vid begynnande angrepp	Använd outspädd öl i täckt fälla för sniglar